

Markedsblikk September 2022

Ekstreme prisstigninger i løpet av sommeren.

Det har vært enorme prishopp i energimarkedene i sommer. Både spot- og terminprisene på det nordiske strømmarkedet er for tiden på rekordhøye nivåer. Prisene øker i vårt område pga lite vind og nedbør.

Været: Stort hydrologisk underskudd i Norden.

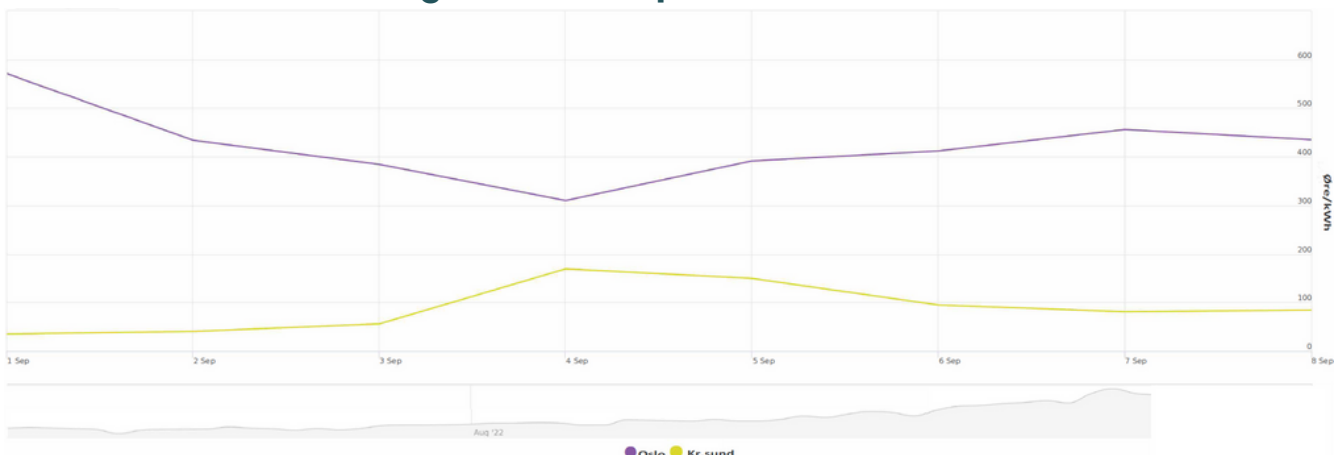
En varm og tørr sommer har forverret den allerede pressede hydrologiske situasjonen i Norden, som vi fortalte om før sommerferien. Vannstanden i vannmagasinene i Sør-Norge er rekordlav. Mangelen på vannressurser legger naturligvis enda større press på strømmarkedene og har bidratt til de rekordhøye spotprisene vi har sett spesielt i august. Vannmagasinnivået i NO3 Midt-Norge ligger nå på 83,1% fyllingsgrad. Dette er måling for uke 35. I uke 31 var fyllingsgraden 88,8%. Nedgangen skyldes lite nedbør og lav produksjon fra uregulert vannkraft. Uregulert vannkraft er elvekraftverk som ikke har magasin.

Enormt prishopp på både spot- og terminmarkedet.

Den korte kurven: Vi har vært gjennom en høydramatisk sommer på det nordiske strømmarkedet. I spotmarkedet er prisene i skrivende stund – i slutten av august – på det høyeste nivået vi noen gang har sett. Dette skyldes en lang rekke faktorer, men de viktigste er det store hydrologiske underskuddet i Norge, svært lav vindkraftproduksjon i det varme sommerværet og høy eksport til enda dyrere prisområder, ikke minst Tyskland og Storbritannia. Gjennomsnittlig systempris nådde opp i hele 179 EUR/MWh i uke 32 og 236 EUR/MWh i uke 33. Systemprisen er prisen før flaskehalsbegrensningene er hensyntatt. Når dette er hensyntatt får vi de ulike områdeprisene. Vi opplever nå tidvis høye priser i NO3. Prisoppgangen skyldes lite vind og nedbør og lav uregulert vannkraftproduksjon i vårt område. Vi forventer at vi kan få disse prishoppene fremover hvis det tørre og vindstille været fortsetter.

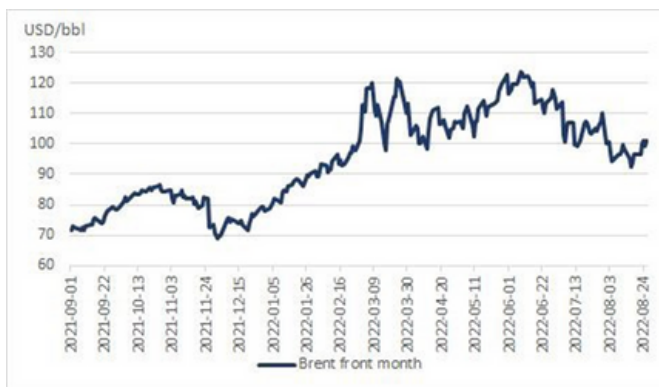
Den lange kurven: Også på terminmarkedet har prisene eksplodert denne sommeren. Den kommende kvartalskontrakten, Q4-22, koster ved stengetid 25. august mer enn 400,00 EUR/ MWh, som er mer enn en dobling i løpet av de to siste månedene. I samme periode har årskontrakten for 2023 steget fra 110 EUR/MWh til 249,50 EUR/ MWh. Vi merker fortsatt konsekvensene av krigen i Ukraina, med fallende gassleveranser og påfølgende høye priser, og sommervarmen har også bidratt til de høye prisene, da den har ført til økt forbruk og begrenset produksjon fra de franske kjernekraftverkene, som er så viktige for hele Europa

Utviklingen i områdeprisene i øre / kWh

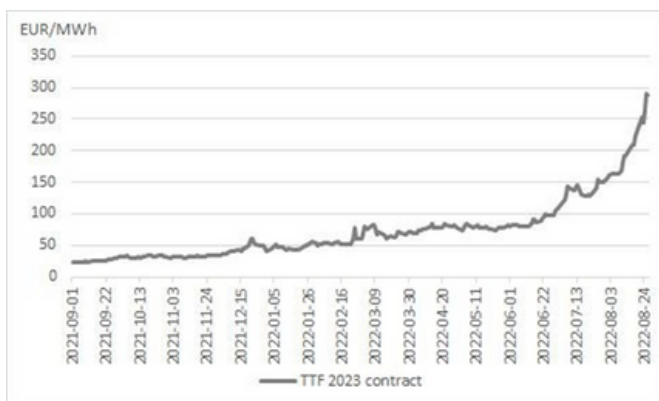
Olje:

Fokuset i oljemarkedet de siste månedene har i stor grad vært rettet mot hvordan markedet skal håndtere EUs boikott av russisk olje, og hvor russerne vil se etter nye kjøpere. Så langt har ikke russerne redusert produksjonen, tvert imot, men til gjengjeld ser det ut til at OPEC vil redusere produksjonen. OPECs ledende produsent, Saudi-Arabia, er ikke fornøyd med at USA og Iran igjen jobber for en atomavtale som vil tillate Iran å eksportere olje, og saudiaraberne har derfor truet med å redusere produksjonen hvis avtalen blir gjennomført. Ved utgangen av august er prisen på et fat Brent-olje på ca. 100 dollar.

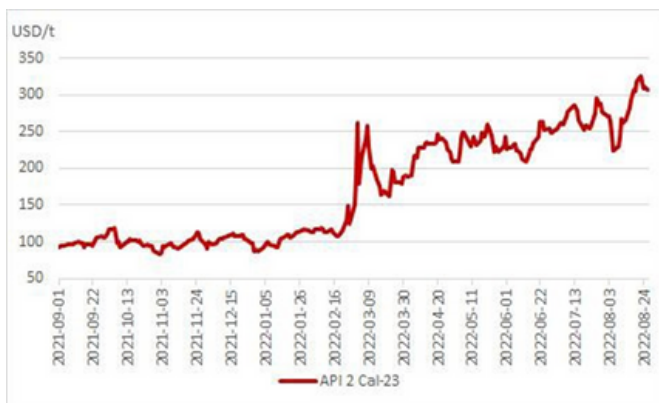
Gass:

Gassmarkedet er i løpet av sommeren blitt den viktigste faktoren for utviklingen i de europeiske energimarkedene. Det er fortsatt den russiske gasseksporten til Europa som er i fokus. Mye av oppmerksomheten har vært rettet mot Nord Stream 1-ledningen, der forsyningen etter to ukers nedstenging i begynnelsen av juli falt til bare 20 % av kapasiteten. Markedet fryktet at russiske gassleveranser ville opphøre helt, og sannsynligheten for dette ble priset inn i gassprisen når varslet om vedlikehold kom. Dagsprisen på gass på den ledende europeiske gassbørsen TTF er nå oppe i nesten 300 EUR/MWh, mens årskontrakten for 2023 er mer enn doblet og koster nå ca. 280 EUR/MWh.

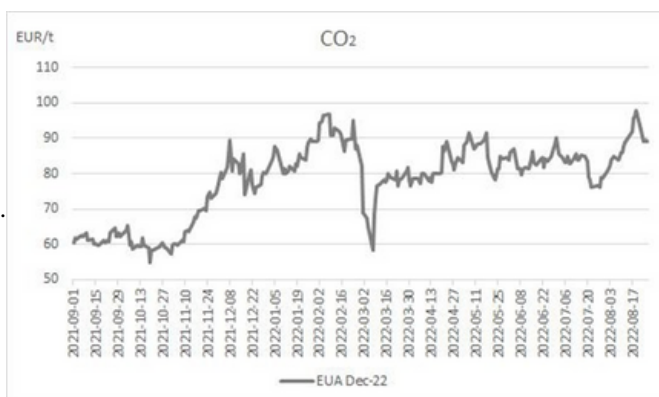
Kull:

Det europeiske kullmarkedet er faktisk godt forsynt, da vi opplever relativt høye lagertall ved de europeiske kullterminalene. De ekstreme prishoppene på gassmarkedet har imidlertid presset kullprisene oppover, og prisen på et tonn kull for levering i 2023 har steget til ca. 310 dollar. Markedet har i sommer også vært preget av tørken og hetebølgen som har rammet Europa. Lav vannstand i de europeiske elvene, ikke minst Rhinen, gjør at transporten av kull med skip videre inn i Europa er blitt vanskeligere. Dette skjer på et tidspunkt hvor EU hadde bestemt seg for å øke kapasiteten på kullkraftverkene for å spare på gassen.

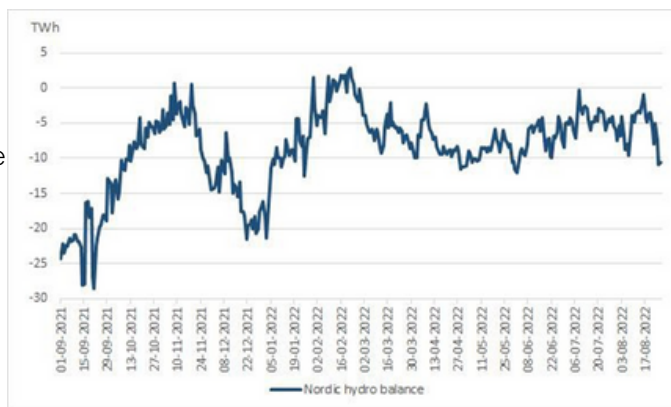
CO2:

Også på det europeiske CO₂-kvotemarkedet har vi sett voldsomme bevegelser i sommer. Lavt tilbud på kvoteauksjonene førte først til stigende priser, og markedet nådde sitt høyeste nivå noensinne i midten av august, da prisen på en kvote nådde 99,28 EUR/ tonn. Siden den gang har imidlertid prisen falt med mer enn 10 %. Markedet frykter at de svært høye energiprisene vil føre til at aktiviteten i industrien reduseres, noe som vil påvirke etterspørselen etter kvoter negativt. Ved utgangen av august ligger prisen på en CO₂-kvote derfor på rundt 90 EUR/t.

Hydrologi:

Vannstanden i vannmagasinene i Sør-Norge er rekordlave ved utgangen av august. En tørr sommer og svært høy eksport fra Norge til andre og dyrere land, ikke minst Tyskland og Storbritannia, gjør at Norge ikke har de samme vannressursene å tære på som normalt på denne tiden av året. Dette merkes på prisene, og ingen andre steder i Norden har de prosentvise stigningene i spotprisen vært så store som i Sør-Norge. Den samlede nordiske vannbalansen er fortsatt i underskudd ved utgangen av måneden, men det er verdt å merke seg at mye av vannet ligger i de billige nordlige delene av Norden.

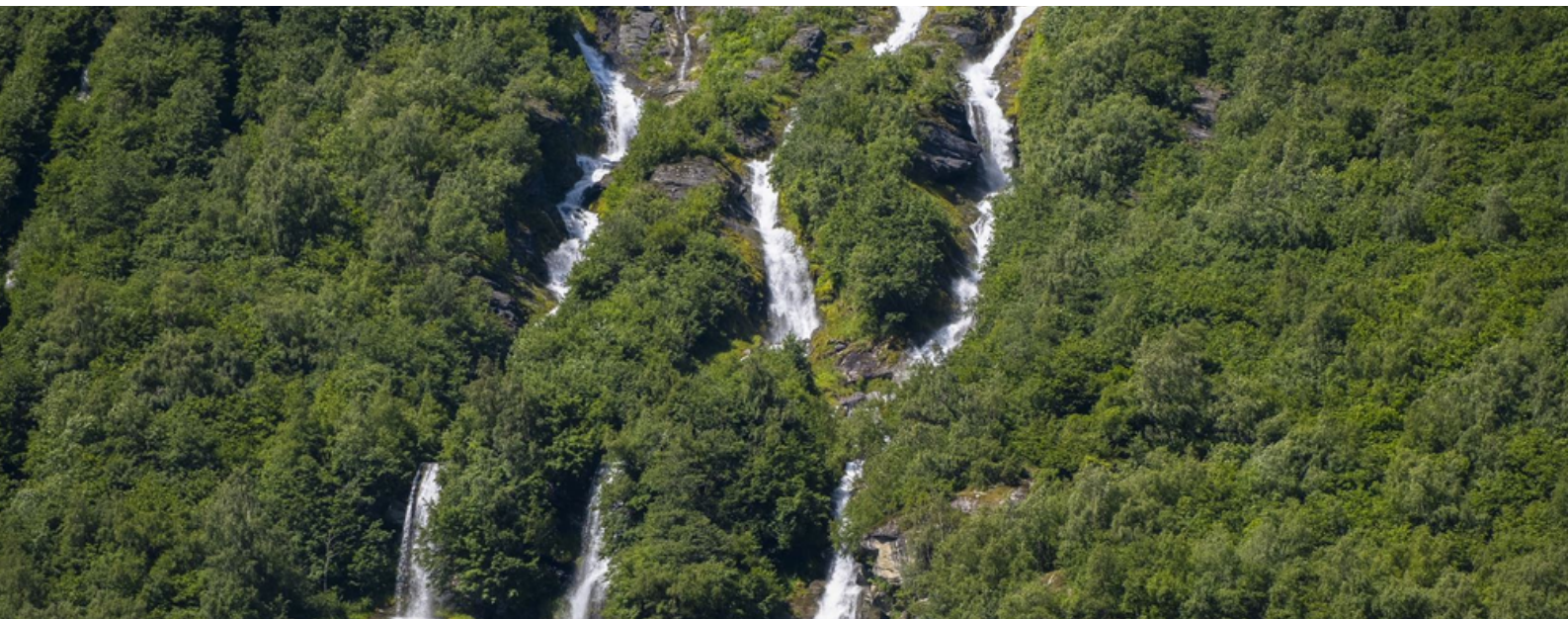
Konklusjonen.

Den korte kurven: Vi er inne i helt ekstraordinære tider på de europeiske energimarkedene, og det er svært vanskelig å forutsi utviklingen i en tid som ingen har opplevd før. Det er verdt å merke seg at spotprisene akkurat nå har steget til et så høyt nivå at det har ført til ytterligere frykt i markedet for hva som er i vente denne vinteren. Hvis vi i august opplever en systempris på mer enn 400 EUR/MWh, hvordan vil situasjonen være i januar hvis vi opplever stigninger i flere markeder samtidig? Da har vi utsikter til en iskald polarvinter med lav vindkraftproduksjon og fortsatt høy eksport til kontinentet. Prisen på den tyske kontrakten for kommende kvartal (Q4-22) nærmer seg ufattelige 1000 EUR/MWh i slutten av august, og det er klart at med så høye priser i Tyskland vil det være grunnlag for svært høye priser i Norden også, selv om værbildet skulle endre seg.

Den lange kurven: Systemforwarden for 2023 har mer enn doblet seg i løpet av sommeren, og som i den korte enden av kurven kan ikke ytterligere prisstigninger utelukkes. Hvis Russland, som markedet forventer, ikke gjenåpner Nord Stream 1-ledningen i begynnelsen av september, vil det utvilsomt føre til et nytt prishopp, men deretter er spørsmålet hva markedet vil gjøre.

Slik markedet reagerer akkurat nå, med daglige prisstigninger kun basert på at det ikke er noe nytt, vil vi sannsynligvis se ytterligere stigninger i september. Det trenger imidlertid ikke å bli slik.

Selv om ytterligere prisstigninger absolutt er en mulighet, er det også en sjanse for at dynamikken i markedet kan endre seg hvis Russland stenger av alle gass til Europa. Prisstigningene de siste månedene har i stor grad vært basert på frykt, og hvis gassleveransene opphører helt, vil markedet i stedet kunne begynne å fokusere på om ikke dette scenariet var priset inn på forhånd.

Ta gjerne kontakt for en hyggelig kraftprat!

Turid H. Sevaldsen, KAM-Storkundeansvarlig

Mobil: +47 99 28 15 04 / E-post: turids@neas.mr.no

NEAS

Prisutsikter NO3 - Midt Norge.

Oversikten viser prisforventningen pr. kvartal og år eks. mva i NO3.

Periode	Prognose NO3 i øre/kWh
Q4-22	98,38
Q1-23	63,85
Q2-23	55,95
Q3-23	77,96
Q4-23	92,41
Q1-24	73,61
Q2-24	69,95
Q3-24	85,7
Q4-24	99,85
2023	72,64
2024	82,33
2025	88,88
2026	102,31

Kjernekraft.

Med dagens priser har det vært stort press for å få den nye finske atomkraftreaktoren Olkiluoto 3 i drift. Etter mange utsettelse ble reaktoren endelig godkjent for prøveproduksjon tidligere i år, men også her har det skandalerammede prosjektet møtt på utfordringer. Reaktoren har nå fått tillatelse til å øke effekten til over 60 % av full effekt. Det er forventet at dette vil få betydning for kraftflyten og kraftprisen i Norden.

I tillegg til problemene med Olkiluoto 3, er den nordiske kjernekraftsektoren også påvirket av ordinære nedstenginger av reaktorene i sommersesongen. Ringhals 4 i Sverige og Loviisa 2 i Finland, forventes å være ute av drift frem til 7. september, og etter det er det ventet at den svenske Forsmark 1-reaktoren vil være ute av drift i over en måned.

Hold øye med.

1. Værutsiktene: Spotprisene var rekordhøye i slutten av august og i starten av september. Værprognosene for september var opprinnelig våte og milde, men vi er nå i en knusktørr periode som ser ut til å fortsette fremover. Dette presser prisene i vårt område opp.

2. Nord Stream 1: Russerne har som markedet forventet stengt gasskranen etter vedlikeholdet som ble avsluttet 2.september. Flyten var allerede betraktelig redusert, og har kjørt på kun 20 % av kapasiteten. Russerne har annonsert at Nordstream 1 ikke vil bli startet opp igjen før vesten hever sanksjonene mot Russland.

Ta gjerne kontakt for en hyggelig kraftprat!

Turid H. Sevaldsen, KAM-Storkundeansvarlig

Mobil: +47 99 28 15 04 / E-post: turids@neas.mr.no

NEAS